

Til Justitsministeriet

Dato: 30. august 2019

Orientering om yderligere skridt i teledatasagen

1. Rigsadvokaten besluttede den 18. august 2019 at indføre et midlertidigt stop for anklageres anvendelse af teledata under hovedforhandlinger eller retsmøder om opretholdelse af anholdelse og varetægtsfængsling. Baggrunden var, at der er fremkommet oplysninger om fejl, fejkilder og usikkerheder, som har sat yderligere spørgsmålstegn ved kvaliteten af de teledata, som anvendes i straffesager.

Rigspolitichefen var enig i beslutningen om at indføre et midlertidigt stop for anvendelse af teledata i de omtalte sager.

2. Med henblik på hurtigst muligt at afklare den usikkerhed, der er opstået om anvendelse af teledata i straffesager, har Rigspolitiet igangsat en ekstern undersøgelse af politiets brug og behandling af teledata. Undersøgelsen forventes gennemført inden udløbet af september 2019.

Den eksterne undersøgelse har til formål at foretage en uafhængig validering af Rigspolitiets modtagelse, behandling og konvertering af teledata. Som en del af undersøgelsen vil eksterne konsulenter foretage en gennemgang og analyse af tilgængelige rådatasæt og konverterede datasæt. Formålet er bl.a. at afdække alle uoverensstemmelser, herunder om alle aktiviteter og lokaliseringsoplysninger i rådata er medtaget korrekt i de konverterede data. De eksterne konsulenter vil også beskrive eventuelle øvrige fejl og opmærksomhedspunkter mv. i håndteringen af teledata, som identificeres ved undersøgelsen. De eksterne konsulenter vil også undersøge, hvorvidt og i hvilket omfang der sker den fornødne løbende kvalitetskontrol af de teledata, der modtages, opbevares og behandles af politiet, samt komme med anbefalinger til, hvordan kvalitetskontrollen kan styrkes.

På baggrund af undersøgelsen vil de eksterne konsulenter udarbejde en redegørelse om mulige fejkilder og usikkerheder, som politi, anklagemyndighed, forsvarere og domstole bør være opmærksomme på ved anvendelsen af teledata i straffesager.

Den eksterne undersøgelse skal sikre, at der hurtigst muligt skabes tilstrækkelig klarhed over de fejkilder og usikkerhedsmomenter, som er forbundet med brug af teledata, så teledata igen kan anvendes af anklagemyndigheden som bevis i straffesager og grundlag for varetægtsfængsling mv.

Den uafhængige kontrol- og styregruppe i teledatasagen vil løbende blive orienteret om den eksterne undersøgelse, der er iværksat af Rigspolitiet, og om eventuelle yderligere fejl, fejkilder mv. i teledata, som konsulenterne måtte afdække.

3. Indtil der er tilvejebragt den fornødne klarhed over de fejl, fejkilder og usikkerheder, som er forbundet med politiets brug af teledata, har Rigspolitiet og Rigsadvokaten instrueret politiet og anklagemyndigheden i at udvise øget forsigtighed ved anvendelsen af teledata under efterforskning.

Det bemærkes i den forbindelse, at der er principiel forskel på brug af teledata som bevis i en straffesag eller som grundlag for varetægtsfængsling – hvor der er risiko for, at en person bliver dømt eller varetægtsfængslet på forkert grundlag – og brugen af teledata som grundlag for politiets oplysning af en sag i forbindelse med efterforskningen af et strafbart forhold. Ikke desto mindre er det Rigspolitiets og Rigsadvokatens opfattelse, at der også i efterforskningen bør udvises øget forsigtighed ved anvendelsen af teledata, herunder for at undgå, at der rettes mistanke mod forkerte personer.

Den øgede opmærksomhed indebærer, at politiet på efterforskningsstadiet – i lyset af de foreløbigt konstaterede fejl, fejkilder og usikkerheder – skal udvise særlig opmærksomhed ved gennemgangen, kontrollen og brugen af teledata. Dette gælder særligt, hvis der fra den sigtede eller dennes forsvarer rejses tvivl om teledata, der indgår i efterforskningen. I sådanne tilfælde bør de omhandlede teledata så vidt muligt søges valideret ved andre efterforskningskridt, f.eks. afhøringer, gennemgang af videoovervågning mv. Hvis der konstateres fejl eller uoverensstemmelse mv. i teledata, eller der opstår tvivl omkring fortolkningen heraf, bedes kredsen straks rette henvendelse til Rigspolitiets Telecenter herom. Der henvises til Rigspolitiets retningslinjer af 30. august 2019, jf. bilag 1.

Indgår teledata i retsmøder med henblik på strafprocessuelle tvangsindgreb under efterforskningen – f.eks. som grundlag for en anmodning om telefonaflytning – eller ransagning – vil anmodningen fremover i videst muligt omfang basere sig på rådata, så konverterede data alene anvendes som hjælpebilag, og så retten har dokumentation for sammenhængen mellem konverterede data og rådata. Samtidig skal anklageren orientere om de foreløbigt konstaterede fejl, fejkilder og usikkerheder, som fremgår af Rigsadvokatens instruks af 30. august 2019, jf. bilag 2. Det vil herefter være op til retten at vurdere, om det fremlagte materiale er tilstrækkeligt til, at det pågældende indgreb tillades.

4. Den uafhængige kontrol- og styregruppe i Teledatasagen, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater er orienteret om dette brev og de vedlagte bilag.

Side 3

Med venlig hilsen

Jens Henrik Højbjerg
Rigspolitichef

Jan Reckendorff
Rigsadvokat

